

Is aartsbisschop Eijk de grootste ongelovige?

• [Opinie](#)

2 februari 2015

Gemiddelde leestijd: 2 minu(u)t(en), 42 seconden

De reacties op de 'kerstrede' van aartsbisschop Eijk stromen binnen. Voorzitter van de Samenwerkende Hulporganisaties (giro 555) en theoloog René Grotenhuis vindt de plannen van de kardinaal 'om heel veel redenen' slecht onderbouwd, schrijft hij in onderstaande opinie.

In het bisdom Utrecht lopen de spanningen op nadat bisschop Eijk voor Kerstmis zijn visie op de toekomst gaf. Als hij in 2028 aan zijn emeritaat is toe is (hij wordt dan 75) zullen er nog twintig kerken open zijn en dus nog twintig parochies bestaan. Inmiddels hebben een kleine honderd pastores in het bisdom hun stem laten horen tegen dit plan.

Het plan is om heel veel redenen slecht onderbouwd.

- de financiële onderbouwing is er een van bezuinigen. Dat er financiële problemen zijn in de kerk, zal niemand ontkennen en met afnemende kerkgang en vergrijzing gaat dat probleem ongetwijfeld nog groeien. Ik heb als directeur altijd geleerd dat je twee dingen kunt doen: je inkomsten vergroten en je kosten verlagen. Ik heb op dat eerste nog geen enkele strategie gezien.
- Het is volstrekt onduidelijk waarom de kerk mee moet in de schaalvergroting die overal in de samenleving zichtbaar is en waar we met elkaar weinig gelukkig van worden. Ik heb nog nergens een strategie gezien om een ander management-antwoord te ontwikkelen op de reële organisatieproblemen van de kerk.
- Het is een sociologisch slecht onderbouwd plan. Het ontbreekt aan elke analyse van wat gemeenschappen vitaal maakt, wat daar voor nodig aan structuur en infrastructuur en welke alternatieven zijn. Gemeenschappen laten zich niet op deze dwingen in van boven af opgelegde structuren.
- Het plan ademt uit al zijn poriën defaitisme, legt zich neer bij afkalving en komt niet verder dan het extrapoleren van demografische trends. Het is ook arrogant omdat de bisschop de consultaties met de mensen in de parochies beperkt tot mededeling van de door hem genomen besluiten.

Hier openbaart zich dat Eijk in het bisdom misschien wel de grootste ongelovige is. Hij lijkt de Heilige Geest op vakantie te hebben gestuurd omdat hij er toch niet meer in gelooft dat er iets nieuws kan. Hij heeft hem niet nodig om de problemen van het bisdom aan te pakken. Bisschop Eijk kan het alleen wel af. Hij gelooft ook niet in zijn medegelovigen in het bisdom. Hij mobiliseert hun creativiteit en inspiratie niet

Hij is ook niet erg katholiek. In de geschiedenis heeft de kerk laten zien altijd in staat te zijn verbinding te maken met en wortel te schieten om in andere, soms ronduit vijandige culturen. Dat de katholieke kerk een wereldkerk is, is te danken aan die kwaliteit. En ja, het is waar dat onze huidige cultuur niet zo hartelijk is voor religie in het algemeen en voor de katholieke kerk in het bijzonder, maar dat zou eerder creativiteit moeten mobiliseren dan zo'n defaitistisch en ongelovige visie op de toekomst.

Iets meer geloof graag, bisschop.

René Grotenhuis is sinds 2010 voorzitter van de Society for International Development – Dutch Chapter. Sinds 2011 is hij de voorzitter van de Samenwerkende Hulporganisaties / Giro 555. Van 2003 tot 2013 was Grotenhuis CEO van de katholieke ontwikkelingshulporganisatie Cordaid. Grotenhuis studeerde systematische en pastorale theologie aan de Katholieke Universiteit Utrecht (1977) en was daarna (1977-1983) werkzaam in een binnenstadsparochie in Utrecht.

Deze opinie is met toestemming overgenomen van [de blog van René Grotenhuis](#).